

**ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΤΡΑΧΩΝΩΝ 3 - 174 55 ΑΛΙΜΟΣ**

ΠΡΟΣ:	ΣΑΤΕ
Υπόψη:	Προέδρου κ. Βλάχου
Τηλέφωνο:	210-3301814
Fax:	210-3824540
Κοιν.:	
Συνημμένα:	

Ημερ/νία:	23.11.2009
Αρ. Πρωτ.:	G-18035
Αρ. Σελίδων (μαζί με το εξώφυλλο):	5
ΑΠΟ:	Δημήτριο Μεσαδάκο
Τηλέφωνο:	210 - 99.44.850
Fax:	210 - 99.48.950
E-mail:	info@elter.gr

- ΓΕΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ
- ΖΗΤΗΣΗ ΠΡΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ / ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟ
- ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΙΤΕΛΙΑΣ

- ΕΠΕΙΓΟΝ
- ΓΙΑ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟ
- ΓΙΑ ΕΛΕΓΧΟ

ΘΕΜΑ: Προτάσεις για το νέο θεσμικό πλαισιο παραγωγής δημοσίων έργων

κύριοι συνάδελφοι

Στο πλαισιο του διαλόγου που έχει ξεκινήσει ο ΣΑΤΕ για την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου παραγωγής των δημοσίων έργων, καταθέτω τις σκέψεις μου και τις προτάσεις μου, που πηγάζουν από μία διαδρομή και εμπειρία περίπου 45 ετών στην παραγωγή δημοσίων έργων. Πράγματι μετά από τόσα χρόνια εμπειρίας έχω κατασταλάξει στο τι φταίει και τα παραγόμενα δημόσια έργα στην Ελλάδα είναι τελικά αδικαιολόγητα ακριβά, μέτριας ποιότητας και σχεδόν όλα εκτός αρχικού χρονοδιαγράμματος.

Βασική προϋπόθεση επιτυχίας του στόχου μας να διορθωθούν τα κακώς κείμενα, είναι να καταστούμε αξιόπιστοι υπνομιλιτές του νέου Υπουργού και αυτό θα το επιτύχουμε μόνο αν ο “συνομιλητής” του είναι μόνον ένας, δηλαδή μια συντονιστική επιτροπή όλων των εργοληπτικών οργανώσεων με κοινές προτάσεις και όχι κάθε οργάνωση μεμονωμένα. Επίσης πιστεύω ότι, μεσούστης της οικονομικής κρίσης, θα ήταν λάθος μας να ζητάμε περιχαράκωση του χώρου μας με κατακερματισμό των έργων, ώστε να διασφαλιστεί “πίττα για όλους”, ή εξασφάλιση πρόσθετων δικαιωμάτων για την τάξη στην οποία ανήκουμε, γιατί κάτι τέτοιο και δεν είναι εφικτό και δεν θα ωφελήσει τις υγιείς επιχειρήσεις και τον υγιή ανταγωνισμό και σίγουρα δεν θα συμβάλει στην βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.

Οι παράγοντες που κατά την άποψή μου επηρεάζουν ή προκαλούν τις στρεβλώσεις στην παραγωγή των δημοσίων έργων, είναι:

1. **Απαλλοτριώσεις**: Όλα, σχεδόν, τα έργα ξεκινούν χωρίς να έχουν ολοκληρωθεί οι αναγκαίες απαλλοτριώσεις, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η υλοποίησή του εντός του αρχικού χρονοδιαγράμματος. Οι τιμές με τις οποίες τελικά αποζημιώνονται οι απαλλοτριούμενες εκτάσεις είναι πολύ υψηλές και αναντίστοιχες με την πραγματική αξία της γης. Πολλά έργα στην επαρχία κυρίως, κάνουν τους ιδιοκτήτες των εκτάσεων αυτών πλούσιους και πολλές φορές το κόστος της απαλλοτρίωσης υπερβαίνει την αξία του έργου.
2. **Αρχαιολογία**: Το κόστος των έργων επιβαρύνεται τρομακτικά από την “δικτατορία” των αρχαιολόγων και των αρχαιολογικών ευρημάτων. Με τις δυνατότητες που τους παρέχει η νομοθεσία για την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, έχουν γίνει δυνάστες και καθοριστικοί παράγοντες στην κατασκευή, στο κόστος και στο χρόνο εκτέλεσης των έργων. Η Πολιτεία πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι δεν είναι δυνατόν τα Δημόσια Έργα να απορροφούν τις στρατιές των ανέργων αρχαιολόγων και επίσης ότι όλα τα αρχαιολογικά ευρήματα δεν έχουν την ίδια αξία, κάτι που οι αρχαιολόγοι γνωρίζουν από τις πρώτες μέρες των ανασκαφών. Πάρα πολλά έργα έχουν μείνει στη μέση –πεταμένα λεφτά – γιατί δεν υπάρχουν οι οικονομικοί πόροι ολοκλήρωσης των αρχαιολογικών ερευνών. Επί τέλους η Πολιτεία πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι η κοινωνική αλληλεγγύη και η απασχόληση των αρχαιολόγων δεν πρέπει να γίνεται σε βάρος των Δημοσίων Έργων και εν τέλει σε βάρος του κοινωνικού συνόλου.
3. **Ελλιπής χρηματοδότηση**: τα τελευταία χρόνια δεν υπάρχει δημόσιο έργο που να έχει χρηματοδοτηθεί μέχρι το τέλος του, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμά του. Όλοι οι ανάδοχοι έργων μπορούν από αυτόν και μόνο το λόγο, να διακόψουν την κατασκευή του όποτε θέλουν ή τους βολεύει.
4. **Ατελείς ή ασυρείς μελέτες**: Είναι η βασική αιτία εξ’ αιτίας της οποίας προκύπτει η ανάγκη σύνταξης νέων τιμών και σύναψης Συμπληρωματικών Συμβάσεων, κάτι που τελικά επιφέρει σημαντική επιβάρυνση στο τελικό κόστος των έργων. Στις οδοποιίες και τα φράγματα δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι ευθύνη του αναδόχου η εξεύρεση των απαιτούμενων δανειοθαλάμων και αποθεσιοθαλάμων, αλλά πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς από τη μελέτη και να έχουν ήδη ληφθεί οι σχετικές άδειες.
5. **ΜΕΕΠΙ και εργοληπτικές επιχειρήσεις**: Ο αριθμός των εγγεγραμμένων στο ΜΕΕΠΙ εργοληπτικών επιχειρήσεων, για το μέγεθος της οικονομίας της χώρας μας και το πρόγραμμα των δημοσίων έργων που εκτελείται, είναι τεράστιος και συνεπώς η επιβίωση όλων είναι

αδύνατη. Είναι αδιανόητο, για τα σημερινά δεδομένα, η κατάταξη των εργοληπτικών επιχειρήσεων σε τάξεις και κατηγορίες έργων να γίνεται με βάση την πλασματική εμπειρία των “νοικιασμένων” Μ.Ε.Κ. και όχι με πραγματικά στοιχεία τεχνικής ικανότητας και εμπειρίας.

6. Κύριος και πρωταρχικός στόχος μας θα πρέπει να είναι η αποκατάσταση λειτουργίας των θεσμών και η εξασφάλιση διαφανών και αδιάβλητων διαδικασιών, όσο το δυνατόν περισσότερο αυτοματοποιημένων, σε όλες τις φάσεις παραγωγής των δημοσίων έργων.

Με βάση το παραπάνω σκεπτικό προτείνω τα ακόλουθα:

1. Τροποποίηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου (Ν.1418/84 και Π.Δ.609/85 όπως ισχύουν σήμερα) και προσαρμογή του στις σύγχρονες απαιτήσεις και το κοινοτικό δίκαιο.
2. Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Έργων η οποία θα επιλαμβάνεται του ελέγχου των διαδικασιών δημοπράτησης και των παρεκκλίσεων από αυτές (π.χ. “μελέτη κατασκευή”, “πρόσκληση περιορισμένου αριθμού εργοληπτών” κλπ), θα εκδικάζει τις Ενστάσεις και τις Αιτήσεις Θεραπείας, θα ελέγχει και εγκρίνει τις υπερβολικές αυξομειώσεις ποσοτήτων στους Α.Π.Ε. και την αναγκαιότητα σύναψης συμπληρωματικών συμβάσεων.
3. Καθιέρωση διαδικασιών πλήρους διαφάνειας σε κάθε φάση παραγωγής των δημοσίων έργων, από την μελέτη και δημοπράτησή τους, μέχρι και την οριστική παραλαβή τους, με ανάρτηση όλων των δεδομένων στην ιστοσελίδα της Ανεξάρτητης Αρχής, η οποία θα είναι προσβάσιμη από όλους τους έλληνες πολίτες.
4. Καθορισμός ευλόγων χρονικών προθεσμιών για όλες τις διαδικασίες (π.χ. έγκριση Α.Π.Ε., έγκριση επιμετρήσεων και Π.Π.Α.Ε. κλπ).
5. Κατάργηση του Μ.Ε.ΕΠ. με τη σημερινή του μορφή. Επανάκριση όλων των εταιρειών, από Ανεξάρτητη Αρχή, με πραγματικά και αντικειμενικά κριτήρια, και όχι με βάση τον αριθμό των Μ.Ε.Κ. που διαθέτουν. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγράφονται στο νέο Μ.Ε.ΕΠ. σε κατηγορίες έργων και όχι σε τάξεις και συμμετέχουν σε διαγωνισμούς ανάλογα με το αν πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις που προσδιορίζονται από τη διακήρυξη του έργου. Τέτοια κριτήρια μπορούν και πρέπει να είναι:
  - a. Η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης (π.χ. ίδια κεφάλαια, υποχρεώσεις, πιστοληπτική ικανότητα, κλπ).
  - b. Ο επήσιος τζύρος.

- c. Η οργάνωση της εργοληπτικής επιχείρησης και το επιστημονικό και εργατοτεχνικό προσωπικό της, στοιχεία τα οποία θα αποδεικνύονται με επίσημα παραστατικά (π.χ. συμβάσεις κατατεθιμένες στην εφορία, καταστάσεις IKA κλπ).
- d. Ο μηχανολογικός εξοπλισμός που διαθέτει η επιχείρηση για την εκτέλεση των έργων, που θα αποδεικνύεται από επίσημα παραστατικά (π.χ. άδειες κυκλοφορίας, πιστοποιήσεις από ανεξάρτητους φορείς, συμβάσεις Leasing, κλπ)
- e. Εκτελεσθέντα έργα.
- f. Συμβάσεις εκτελούμενων έργων.
- g. Συμπεριφορά της επιχείρησης κατά την εκτέλεση των έργων, που θα αποδεικνύεται με επίσημες στοιχεία που θα τηρούνται στο Μητρώο (π.χ. έκπτωση αναδόχου, καθυστέρηση σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα, ποινικές ρήτρες, κλπ).
6. Ηλεκτρονική τήρηση του νέου Μητρώου και αυτόματη ενημέρωσή του μετά από κάθε δημοπρασία, σύμβαση και γενικά κάθε διαδικασία που αφορά τις εργοληπτικές επιχειρήσεις (π.χ. έκπτωση αναδόχου, υπογραφή συμπληρωματικής σύμβασης, κλπ).
7. Κατάργηση του αλληλέγγυου των εγγυητικών επιστολών στις Κοινοπραξίες. Δυνατότητα σύστασης consortium εταιρειών, ανεξαρτήτως τάξεως Μ.Ε.Ε.Π., όπου η κάθε επιχείρηση θα αναλαμβάνει συγκεκριμένο τμήμα του έργου, για το οποίο και μόνο θα έχει ευθύνη. Με το σχήμα αυτό θα γίνει δυνατή η συνεργασία μεγάλων και μικρών επιχειρήσεων, προς όφελος των μικρών, οι οποίες με αυτό τον τρόπο θα αποκτούν σημαντική εμπειρία στην εκτέλεση μεγάλων έργων.
8. Κατάργηση των πρόσθετων εγγυήσεων και επαναφορά του προϊσχύοντος καθεστώτος (από 5% μέχρι 10%).
9. Σύστημα δημοπράτησης των έργων με το οποίο η ανάδειξη του αναδόχου θα γίνεται σε δύο στάδια και σε συνάρτηση όχι μόνο της οικονομικής προσφοράς, αλλά και άλλων κριτηρίων με τα οποία θα αξιολογείται η πραγματική ικανότητα της επιχείρησης να εκτελέσει έντεχνα και εμπρόθεσμα το έργο. Σε κάθε διαπήριξη έργου θα πρέπει να προσδιορίζονται οι κατώτερες απαιτήσεις για τους δυνάμενους να πάρουν μέρος σ' αυτήν, που θα αποτελούν και τα κριτήρια προεπιλογής των διαγωνιζομένων. Τέτοια κριτήρια, αποδεκτά και από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορούν να είναι:
- a. Χρηματοδοτική ικανότητα της επιχείρησης, που θα αποδεικνύεται με τραπεζικές βεβαιώσεις για το ύψος χρηματοδότησης του συγκεκριμένου έργου (και όχι του γενικού πλαφόν).

- b. Επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό (Διευθυντής έργου, Εργοταξιάρχης, Μηχανικοί κατασκευής, εργοδηγοί), που θα απασχοληθεί στην κατασκευή του έργου και θα διαθέτει την απαίτούμενη από τη διακήρυξη εμπειρία, που θα αποδεικνύεται με συμβάσεις απασχόλησης κατατεθιμένες στην εφορία.
- c. Εξοπλισμός απαιτούμενος από τη διακήρυξη για την εκτέλεση του έργου (α) ιδιόκτητος (που θα αποδεικνύεται από επίσημα έγγραφα), (β) ενοικιαζόμενος (που θα αποδεικνύεται με επίσημο και δεσμευτικό συμφωνητικό που δεν θα μπορεί να ανακληθεί) και (γ) με Leasing (που θα αποδεικνύεται με σχετική σύμβαση).
- d. Εμπειρία στην εκτέλεση παρόμοιων έργων (τεχνογνωσία).
- e. Χρονοδιάγραμμα έργου.

Όσες από τις επιχειρήσεις, που συμμετέχουν στο διαγωνισμό, πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις, γίνονται δεκτές στο δεύτερο στάδιο, υποβάλλοντας οικονομική προσφορά και ανάδοχος του έργου αναδεικνύεται ο μειοδότης.

10. Επικαιροποίηση των αναλυτικών τιμολογίων με βάση τα πραγματικά δεδομένα της αγοράς.
11. Τροποποίηση της νομοθεσίας για τη σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτών (ΣΔΙΤ), με στόχο τη διευκόλυνση συμμετοχής και μικρότερων επιχειρήσεων, αλλά και υποχρεωτική ανάθεση υπεργολαβιών για ένα σημαντικό ποσοστό του έργου.
12. Αντικίνητρα για τη συσσώρευση των έργων σε λίγους κατασκευαστικούς ομίλους, με υπολογισμό του ανεκτέλεστου για το σύνολο των επιχειρήσεων του ομίλου και όχι μεμονωμένα για κάθε επιχείρηση. Περιορισμό του ανεκτέλεστου κάτω από το οποίο μια επιχείρηση έχει τη δυνατότητα συμμετοχής σε μία δημοπρασία.

Η διεκδίκηση και επίτευξη των παραπάνω στόχων, κατά τις συνομιλίες των οργανώσεών μας με τη νέα πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών, θα σημάνει την απαρχή εξυγίανσης του χώρου μας και γενικότερα του κυκλώματος παραγωγής δημοσίων έργων και θα συμβάλει στην επίτευξη υγιών καθόνων ανταγωνισμού.

